

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Robert Stefanicki

w sprawie z odwołania I. spółka z o.o. w G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Gdańsku
z udziałem B. S.
o podstawę wymiaru składek w stosunku do B. S.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 9 grudnia 2025 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się Spółki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 29 stycznia 2025 r., sygn. akt III AUa 961/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od I. spółka z o.o. z siedzibą w G. na rzecz organu rentowego 1800 (jeden tysiąc osiemset) złotych wraz z odsetkami z art. 98 § 1¹ Kodeksu postępowania cywilnego tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Gdańsku wyrokiem z 29 stycznia 2025 r. oddalił apelację I. spółka z o.o. w G. wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 8 maja 2024 r. oddalającego odwołanie płatnika składek od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Gdańsku z dnia 19 sierpnia 2019 r. zwiększającej podstawy wymiaru składek B. S. na obowiązkowe ubezpieczenia

emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne, jako pracownika płatnika składek I. sp. z o.o. za okres od czerwca 2013 r. do maja 2015 r.

W wywiedzionej od powyższego wyroku skardze kasacyjnej płatnik składek zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości, wniósł o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

W podstawie kasacyjnej płatnik składek wskazał na naruszenie przepisów prawa procesowego, to jest: art. 387 § 2¹ pkt 1 i 2 k.p.c., art. 378 § 1 k.p.c., 385 k.p.c. w zw. art. 228 § 2 k.p.c., 385 k.p.c. w zw. z art. 327¹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., art. 387 § 2¹ pkt 1 k.p.c. oraz art. 102 k.p.c. Skarżący powołał również drugą podstawę opartą na zarzucie naruszenia przepisów prawa materialnego, to jest: art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych; art. 919 k.c. poprzez jego niezastosowanie w sprawie, wobec braku ustalenia, że konkursy producenckie organizowane przez zainteresowanego I. S.A. stanowiły przyrzeczenie publiczne, a nie umowy zlecenia; art. 65 § 2 k.c. przez jego niezastosowanie i poprzestanie przy ocenie stosunków prawnych łączących zainteresowanego oraz ubezpieczonego na odwołaniu się wyłącznie do brzmienia dokumentów w postaci umów zlecenia.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na występującą w sprawie oczywistą zasadność wniesionej skargi. W uzasadnieniu wniosku podniósł, iż Sąd Apelacyjny, sporządził uzasadnienie wyroku wewnątrznie sprzeczne, nieczytelne i niezrozumiałe w stopniu, który uniemożliwia kasacyjną kontrolę orzeczenia - naruszył tym samym przepisy art. 387 § 2¹ pkt 1 i 2 k.p.c. Według skarżącego, uzasadnienie zaskarżonego wyroku już na pierwszy rzut oka i bez żadnej wnikliwej analizy pozwala stwierdzić, iż jest uzasadnieniem wewnątrznie sprzecznym, brak w nim jednoznacznego wskazania co do przyjętych przez Sąd okoliczności, zawiera w kluczowych miejscach niedokładności, co uniemożliwia odkodowanie motywacji Sądu Apelacyjnego. W ocenie płatnika w niniejszej sprawie doszło do poważnych naruszeń zasad przygotowania uzasadnienia. Sporządzone przez Sąd drugiej instancji uzasadnianie posiada istotne wady, a także niejasności oraz odniesienia do okoliczności, które w ogóle w

sprawie nie zostały ustalone i nie wynikały z materiału dowodowego. Czyni to uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia wadliwym w stopniu, który wyklucza kontrolę kasacyjną, to naruszenie takie jest zdaniem skarżącego na tyle rażące, że stanowi nie tylko o tym, że występuje podstawa kasacyjna z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., ale i przesądza o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie. Ponadto skarżący wniósł o zasądzenie od płatnika składek na rzecz organu rentowego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Na wstępie warto podkreślić, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi, jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W konsekwencji tego, w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek złożenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się z tzw. przedsądem, polegającym między innymi na możliwości odmowy przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), a jego spełnienie powinno przybrać postać wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadnieniu, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek (postanowienia Sądu Najwyższego z: 9 kwietnia 2024 r., I PSK 107/23, Legalis nr

3063504; 19 czerwca 2024 r., I USK 398/23, Legalis nr 3097027; 19 listopada 2024 r., I PSK 25/24, Legalis nr 3170663; 18 marca 2025 r., III USK 88/24, Legalis nr 3209811).

Ustawodawca, konstruując wymagania skargi kasacyjnej, wyodrębnił w oddzielnych przepisach art. 398⁴ k.p.c. obowiązek przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (§ 1) oraz obowiązek przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia (§ 2). Chodzi zatem o dwa odrębne, kreatywne elementy skargi kasacyjnej, które spełniają określone cele i podlegają ocenie Sądu Najwyższego, na różnych etapach postępowania kasacyjnego. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać. Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem zaskarżenia, realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, iż takie okoliczności w sprawie zachodzą (postanowienia Sądu Najwyższego z: 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007; 10 marca 2008 r., III UK 4/08, LEX nr 459291; 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 404134; 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08, LEX nr 406392; 23 sierpnia 2022 r., II PSK 366/21, Legalis nr 2889288; 13 września 2022 r., I USK 565/21, Legalis nr 2891720; 28 listopada 2024 r., III USK 262/23, Legalis nr 3171079; 26 marca 2025 r., II USK 237/24, Legalis nr 3208241).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na oczywistą zasadność wniesionej skargi. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, rozumianego jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (postanowienia Sądu Najwyższego z: 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002, nr 20, poz. 494; 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 437; 7 lutego 2024 r., II USK 490/22, LEX nr 3668542) i jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (postanowienia Sądu Najwyższego z: 27 lutego 2025 r., I USK 347/24, Legalis nr 3200965; 9 kwietnia 2025 r., I PSK 3/24, Legalis nr 3237478; 15 kwietnia 2025 r., III USK 317/24, Legalis nr 3217099).

Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go do przedstawienia wywodu prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, to jest podlegającą uwzględnieniu (postanowienia Sądu Najwyższego z: 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777; 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695; 7 lutego 2024 r., II USK 490/22, LEX nr 3668542). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (postanowienia Sądu Najwyższego z: 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638; 14 listopada 2023 r., I PSK 13/23, LEX nr 3624388; 5 sierpnia 2025 r., I USK 99/25, LEX nr 3910075; 30 października 2025 r., I CSK 2408/25, LEX nr 3941997).

W zakresie podniesionego przez skarżącego zarzutu naruszenia 387 § 2¹ pkt 1 i 2 k.p.c. polegającego na tym, że treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie pozwala na logiczną ocenę toku rozumowania sądu, które doprowadziło do wydania zaskarżonego wyroku, Sąd Najwyższy nie podziela zasadności podniesionego zarzutu i to w stopniu jego rażącego naruszenia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że zarzut naruszenia art. 387 § 2¹ k.p.c. i art. 327¹ § 1 k.p.c. stosowanego odpowiednio do postępowania drugoinstancyjnego, może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia wyroku uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia, a także w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego (wyroki Sądu Najwyższego z: 13 listopada 2020 r., IV CSK 116/19, LEX nr 30800334; 4 lutego 2021 r., II USKP 12/21, LEX nr 3117753 i powołane tam orzeczenia) i jedynie wyjątkowo może stanowić usprawiedliwioną podstawę kasacyjną, co ma miejsce, gdy wskutek uchybienia wymaganiom stawianym uzasadnieniu zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli kasacyjnej, czyli gdy nie zawiera wszystkich koniecznych elementów bądź zawiera oczywiste braki, które uniemożliwiają przeprowadzenie efektywnej kontroli kasacyjnej (wyroki Sądu Najwyższego z: 19 lutego 2002 r., IV CKN 718/00, LEX nr 54362; 9 marca 2006 r., I CSK 147/05, LEX nr 180193; 12 października 2017 r., I PK 305/16, LEX nr 2426572; 7 grudnia 2022 r., III PSKP 8/22, LEX nr 3546338). Wytknięcie wadliwego sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia może okazać się zasadne tylko wówczas, gdy z powodu braku w uzasadnieniu elementów wymienionych w art. 327¹ § 1 k.p.c. zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli instancyjnej, wykazuje braki, co jednocześnie przekłada się na wynik sprawy. Uchybienie temu przepisowi może być zaś ocenione jako mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy w sytuacjach tylko wyjątkowych, do których zaliczyć można takie, w których braki w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej (A. Łazarska, 3. Standaryzacja czy indywidualizacja uzasadnienia decyzji sądowej (w:) Proces sądowego wymierzania sprawiedliwości, Warszawa 2025).

Uzasadnienie orzeczenia sądu drugiej instancji nie musi, a zwykle wręcz nie powinno zawierać wszystkich elementów typowych dla uzasadnienia judykatu pierwszoinstancyjnego, lecz jedynie te z elementów, które ze względu na treść apelacji i zakres rozpoznania sprawy są niezbędne do przedstawienia motywów wydanego przez ten sąd rozstrzygnięcia (wyroki Sądu Najwyższego z: 24 listopada 1998 r., I CKN 899/97; 16 czerwca 2016 r., V CSK 649/15; 14 marca 2017 r., II CSK 428/16; postanowienie Sądu Najwyższego z 23 maja 2024 r., I CNP 26/23, LEX nr 3718245). W badaniu, czy uzasadnienie orzeczenia sądu drugiej instancji spełnia powyższe oczekiwania, trzeba mieć również na uwadze, że wymagania stawiane takiemu uzasadnieniu są modyfikowane przez art. 378 § 1 k.p.c., który określa granice apelacji (wyrok Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2008 r., IV CSK 331/08 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 10 grudnia 2020 r., III CSK 122/18), w tym związanie sądu odwoławczego zarzutami apelacji oraz wynikającym z tego związania obowiązkiem zbadania zgłoszonych zarzutów (zob. uchwałę Sądu Najwyższego – zasadę prawną z 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008 nr 6, poz. 55, s. 8). Uzasadnienie orzeczenia sądu drugiej instancji powinno odpowiadać wymaganiom określonym w art. 327¹ § 1 k.p.c., podlega jednak modyfikacjom wynikającym z tego, że wyrok tego sądu zapada po rozpoznaniu sprawy na skutek przeprowadzonej kontroli instancyjnej, co oznacza obowiązek odniesienia się do wszystkich zarzutów apelacji. Skoro przepis art. 378 § 1 k.p.c. nakłada na sąd obowiązek rozpoznania wszystkich zarzutów zawartych w apelacji, to jednocześnie istnieje obowiązek sporządzenia uzasadnienia wyroku przez sąd drugiej instancji w taki sposób, by zawierało ono przedstawienie oceny tych zarzutów (wyroki Sądu Najwyższego z: 11 grudnia 2008 r., IV CSK 331/08, LEX nr 487529; 27 kwietnia 2010 r., II PK 312/09, Legalis nr 387671; 10 marca 2011 r., V CSK 284/10, Legalis nr 427646). Obowiązek ten nie oznacza jednak, że na sądzie drugiej instancji ciąży powinność oddzielnego wypowiedzenia się o każdym z argumentów zawartych w apelacji. Przeciwnie, dopuszczalne jest zbiorcze wyrażenie oceny zgłoszonych zarzutów, tyle że przedstawienie wyników dokonanej przez sąd oceny podstaw i wniosków środka zaskarżenia powinno wskazywać na to, że zostały one przez ten sąd w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji

zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (wyroki Sądu Najwyższego z: 4 września 2014 r., II CSK 646/13, LEX nr 1540130; 4 kwietnia 2018 r., V CSK 266/17, LEX nr 2522952; 24 czerwca 2020 r., IV CSK 607/18, LEX nr 3048217; postanowienia Sądu Najwyższego z: 12 kwietnia 2019 r., I CSK 368/18; 23 maja 2024 r., I CNP 26/23, LEX nr 3718245). Uzasadnienie powinno zawierać elementy, które z racji zarzutów i wniosków apelacji były konieczne do rozpoznania sprawy w drugiej instancji (wyroki Sądu Najwyższego z: 25 września 2019 r., III CSK 230/17, LEX nr 2727502; 26 stycznia 2022 r., I USKP 76/21, OSNP 2022, Nr 12, poz. 125; 8 lipca 2025 r., II USKP 101/24, LEX nr 3888411; postanowienie Sądu Najwyższego z 13 września 2022 r., II USK 552/21, LEX nr 3485166). Jeżeli sąd drugiej instancji nie uzupełnił postępowania dowodowego ani po rozważeniu zarzutów apelacji nie znalazł podstaw do zmiany ustaleń faktycznych i oceny dowodów przez sąd pierwszej instancji, może te ustalenia i ocenę przyjąć za podstawę faktyczną swego orzeczenia. Powinno to jednak znaleźć wyraz w uzasadnieniu wyroku. Jeżeli wyrok podlega uchyleniu, a sprawa przekazaniu sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, uzasadnienie powinno zawierać ocenę prawną i wskazania co do dalszego postępowania (T. Ereciński (w:) J. Gudowski, K. Weitz, T. Ereciński, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom III. Postępowanie rozpoznawcze, wyd. V, Warszawa 2016, art. 387; wyrok Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2008 r., IV CSK 331/08, LEX nr 487529).

W orzecznictwie zostało również wyjaśnione, że naruszenie przez sąd drugiej instancji art. 387 § 2¹ pkt 1 i 2 k.p.c. może stanowić usprawiedliwioną podstawę skargi kasacyjnej tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie posiada wszystkich koniecznych elementów bądź zawiera tak oczywiste braki, które uniemożliwiają kontrolę kasacyjną (orzeczenia Sądu Najwyższego z: 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, Nr 4, poz. 83; 19 lutego 2002 r., IV CKN 718/00; 18 marca 2003 r., IV CKN 11862/00; 20 lutego 2003 r., I CKN 65/01; 22 maja 2003 r., II CKN 121/01; 9 marca 2006 r., I CSK 147/2005; 27 marca 2008 r., III CSK 315/07, LEX nr 390105; postanowienie Sądu Najwyższego z 28 stycznia 2025 r., II CSKP 332/23, LEX nr 3821908). Niemniej jednak zbyt lakoniczne

uzasadnienie orzeczenia sądu drugiej instancji może doprowadzić Sąd Najwyższy do przekonania o wadzie, uniemożliwiającej kontrolę zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy nie ma obowiązku i nie może domyślać się ani poszukiwać za sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych, dowodów lub podstaw prawnych, na których sąd ten oparł zaskarżony wyrok, bo to należy do kardynalnych i elementarnych powinności każdego sądu orzekającego w sprawie. Nieprawidłowości w treści uzasadnienia mogą być również przedmiotem kontroli Sądu Najwyższego w postępowaniu ze skargi kasacyjnej orzeczenia i podstawą uchylenia wyroku, zwłaszcza wtedy, gdy przedstawione w nim motywy nie pozwalają na przeprowadzenie kontroli kasacyjnej zaskarżonego orzeczenia (wyroki Sądu Najwyższego z: 20 lutego 2003 r., I CKN 65/01, LEX nr 78271; 28 lutego 2006 r., III CSK 149/05, LEX nr 182956; 29 maja 2008 r., II CSK 39/08, LEX nr 420381; A. Góra-Błaszczkowska, B. Karolczyk, K. Lubiński, A. Góra-Błaszczkowska, 5. Zagadnienie szczególne związane z uzasadnieniem wybranych postaci orzeczeń (w:) System Prawa Procesowego Cywilnego. Tom II. Część II. Postępowanie procesowe przed sądem pierwszej instancji, red. T. Ereciński, T. Wiśniewski, Warszawa 2016); M. Skibińska (w:) Kodeks postępowania cywilnego. Koszty sądowe w sprawach cywilnych. Dochodzenie roszczeń w postępowaniu grupowym. Przepisy przejściowe. Komentarz do zmian. Tom I i II, red. T. Zembrzusi, Warszawa 2020, art. 327¹.

Nie każde uchybienie w zakresie konstrukcji uzasadnienia sądu drugiej instancji może stanowić podstawę dla skutecznego podniesienia zarzutu kasacyjnego, lecz tylko takie, które uniemożliwia Sądowi Najwyższemu przeprowadzenie kontroli prawidłowości orzeczenia. Uzasadnienie wyroku, które wyjaśnia przyczyny, z powodu których orzeczenie zostało wydane, jest sporządzane już po wydaniu wyroku, a zatem wynik sprawy z reguły nie zależy od tego, jak napisane zostało uzasadnienie i czy zawiera ono wszystkie wymagane elementy. W konsekwencji tego, zarzut naruszenia k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia wyroku uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wywodu, który doprowadził do wydania orzeczenia, a także w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego (wyrok Sądu

Najwyższego z 4 lutego 2021 r., II USKP 12/21, LEX nr 3117753). W sytuacji, gdy sąd drugiej instancji nie uzupełnia postępowania dowodowego ani po rozważeniu zarzutów apelacyjnych, nie znajduje podstaw do zakwestionowania oceny dowodów i ustaleń faktycznych orzeczenia sądu pierwszej instancji, może te ustalenia przyjąć za podstawę faktyczną swojego rozstrzygnięcia. Zgodnie z obowiązującym art. 387 § 2¹ pkt 1 i 2 k.p.c. w uzasadnieniu sądu drugiej instancji wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia może ograniczyć się do stwierdzenia, że sąd drugiej instancji przyjął za własne ustalenia sądu pierwszej instancji, chyba że sąd drugiej instancji zmienił lub uzupełnił te ustalenia; jeżeli sąd drugiej instancji przeprowadził postępowanie dowodowe lub odmiennie ocenił dowody przeprowadzone przed sądem pierwszej instancji, uzasadnienie powinno także zawierać ustalenie faktów, które sąd drugiej instancji uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa powinno objąć ocenę poszczególnych zarzutów apelacyjnych, a poza tym może ograniczyć się do stwierdzenia, że sąd drugiej instancji przyjął za własne oceny sądu pierwszej instancji.

Pomimo stawianych zarzutów uzasadnienie orzeczenia Sądu drugiej instancji zawiera wszystkie niezbędne elementy umożliwiające przeprowadzenie właściwej kontroli kasacyjnej. Sąd drugiej instancji wskazał podstawę prawną wyroku z przytoczeniem przepisów prawa oraz dokonał ich wykładni. Nadto podstawa faktyczna wyrokowania, również została wyjaśniona w sposób, który nie budzi wątpliwości co do ustaleń kluczowych dla sprawy. Tok rozumowania Sądu odwoławczego jest także jasny, jeżeli uwzględni się, że Sąd ten uznał, że Sąd pierwszej instancji właściwie przeprowadził postępowanie dowodowe, nie uchybiając przepisom prawa procesowego oraz dokonał trafnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i w konsekwencji prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy, który Sąd Apelacyjny w całości zaaprobował. Sąd Apelacyjny podzielił również ocenę prawną Sądu pierwszej instancji. Sąd odwoławczy rozpoznając zarzut apelującego, doszedł do przekonania, iż apelacja odwołującej Spółki nie zawierała zarzutów, które mogłyby skutkować zmianą lub uchyleniem zaskarżonego wyroku co do meritum. Z materiału dowodowego wynika, że B. S. był

pracownikiem spółki I. sp. z o.o. w okresie wynikającym z decyzji, a jednocześnie w czasie trwania umowy o pracę realizował umowę zlecenia, której przedmiotem było promowanie produktów zwartych w ofercie handlowej I. S.A. mającej na celu zwiększenie ich sprzedaży, a także prace pomocnicze przy przeprowadzeniu akcji promocyjnych związanych sprzedażą mrożonych warzyw i owoców produkowanych przez I. S.A. Umowy zlecenia, jakie następnie zawierali pracownicy I. Sp. z o.o. z I. S.A., służyły w istocie rozliczeniu czynności, które wykonywali oni w ramach swoich obowiązków pracowniczych, jako że sprzedaż towarów należących do I. Sp. z o.o. w kanale tradycyjnym był podstawowym zadaniem przedstawicieli handlowych I. Sp. z o.o.

Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, doprowadziła Sąd do uznania, że pomiędzy I. S.A. i I. sp. z o.o. zachodzi szereg istotnych powiązań organizacyjno-kapitałowo-osobowych. Ścisłe powiązanie gospodarcze i organizacyjne obu podmiotów, charakter zadań powierzonych ubezpieczonym na podstawie umowy o pracę i umów zlecenia, okoliczności towarzyszące zawieraniu umów zlecenia, nadzoru nad ich wykonywaniem i następnie ich rozliczenia, w tym uwarunkowania organizacyjne tych działań wskazują, że dla ubezpieczonego nie było czytelne to, na rzecz jakiego podmiotu aktualnie pracują. Tym samym ubezpieczony - wykonując umowę zlecenia, której przedmiotem była promocja produktów zawartych w ofercie handlowej I. S.A., mająca na celu zwiększenie ich sprzedaży - świadczona zarówno na podstawie stałej umowy, jak i umów terminowych zawieranych w związku z konkursami producenckimi ogłaszanymi przez I. S.A. - przyczyniał się do wzrostu wyniku finansowego całej grupy kapitałowej, której częścią był jego pracodawca I. sp. z o.o. Z powyższych względów Sądy *merity* podzieliły stanowisko organu co do tego, że na skutek wykonywania przez ubezpieczonego czynności w ramach umowy zlecenia beneficjentem zysków uzyskanych z pracy ubezpieczonego był pracodawca, zaś wszystkie te czynności - czy to wykonywane w ramach zatrudnienia pracowniczego, czy prac zleconych - ostatecznie wpływały na wynik finansowy całej grupy I. Praca ubezpieczonego związana z promocją i sprzedażą towarów pod marką I., niezależnie od podstawy jej wykonywania, była w istocie pracą na rzecz własnego pracodawcy. Dla zastosowania dyspozycji art. 8 ust. 2a ustawy systemowej,

kluczowe znaczenie miał fakt istnienia powiązań kapitałowo-osobowych I. S.A. i I. Sp. z o.o. (aktualnie I. Sp. z o.o.). Poza powiązaniami kapitałowymi między spółkami istnieją powiązania osobowe. W ocenie Sądu Apelacyjnego tak ukształtowana współpraca implikowała duże zależności między obydwoma podmiotami. Sąd drugiej instancji uznał zatem, że zastosowanie znajduje przepis art. 18 ust. 1a ustawy systemowej w stosunku do przychodów osiągniętych przez ubezpieczonego w związku z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, należało uwzględnić również przychód z tytułu umowy zlecenia. Płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu umowy zlecenia zawartej przez B. S. z I. S.A. jest zatem pracodawca I. sp. z o.o.

Zatem, Sąd Najwyższy nie ma wątpliwości, jakimi motywami kierował się Sąd drugiej instancji w kwestii rozstrzygnięcia, są one zrozumiałe i umożliwiają kontrolę kasacyjną orzeczenia. Na podstawie takiego uzasadnienia wraz z przyjętym argumentacyjnym paradygmatem stosowania prawa można odtworzyć racje, które doprowadziły sąd do wydania konkretnego wyroku. Tok rozumowania Sądu odwoławczego jest także jasny, jeżeli uwzględni się, że Sąd ten zaaprobował ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji oraz podzielił również ocenę prawną Sądu pierwszej instancji. Wobec powyższego nie można uznać, że doszło do naruszenia art. 387 § 2¹ k.p.c.

Wobec niewykazania przez skarżącą zasadności powołanej przesłanki przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego - uwzględnivszy uchwałę Sądu Najwyższego z 3 października 2019 r., III UZP 9/19, (OSNP 2020, nr 10, poz. 109) - zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 i 1¹ k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. oraz § 20 w związku § 2 pkt 5 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1935 ze zm.).

[a.f]